Provincie Noord-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 9 juni 2020
Datum GS-besluit : 7 juli 2020

Vragen nr. 76

Vragen van mevrouw drs. **M. Sanderse** (CDA) over Informatieverzoek buiten stedelijke woningbouwlocaties

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 9 juni 2020 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw drs. **M. Sanderse** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 23 april jl. heeft onze minister van binnenlandse zaken, K.H. Ollongren, een brief gestuurd naar de Tweede Kamer met daarin een aantal aanvullingen op het ontwerp-Nationale Omgevingsvisie[1]. In die brief spreekt de minister over de meest recente cijfers van het CBS over de bevolkingsgroei en daarmee de druk op de woningmarkt. Ze benoemt onder andere dat onder invloed van de toenemende bevolkingsgroei de omvang van de bouwproductie verder omhoog moet om tot 2035 een bouwopgave te realiseren van 1 miljoen nieuwe woningen. De eerste stap bij het nadenken over nieuwe verstedelijkingslocaties is altijd het maken van een beeld van de milieu- en leefomgevingskwaliteiten. Voor de tweede en derde stap, die van kwantitatieve en kwalitatieve vraag wordt in samenwerking met de regio's verschillende punten uitgewerkt.

Hieronder een aantal opvallende punten die de minister opschrijft:

- Alleen in de binnensteden bouwen is niet voldoende om de vraag te volgen en het woningtekort in te lopen. Daarom moeten er tegelijkertijd ook locaties worden aangewezen aan de randen van de centrumstad, maar binnen het bestaande stedelijk gebied, gekoppeld aan bestaande of nieuw te realiseren (OV-)infrastructuur. Per regio moet worden gekwantificeerd wat binnen de bestaande stedelijke contour kan worden gerealiseerd. De verschillen per regio zijn te groot om daar een generiek landelijk getal aan te geven. Menging van functies aan de stadsranden (bijvoorbeeld met «groen wonen») dient te worden verkend. In alle gevallen is het belangrijk dat dit gebeurt met oog voor bestaande functies, ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit en waterbelangen. Tegelijkertijd is er behoefte om natuur en biodiversiteit dichter bij mensen te brengen. Zo kunnen groen en blauw in de stad en met zorg ontworpen stadsranden bijdragen aan een gevarieerder en rijker woon-werk klimaat. Hierover worden afspraken gemaakt in de regionale verstedelijkingsstrategieën die nu worden opgesteld.
- Binnen of direct aan het bestaande stedelijke gebied heeft, vanuit zorgvuldig ruimtegebruik, de voorkeur. Het kan echter in bepaalde regio's noodzakelijk zijn ook andere plekken in beeld te hebben, indien bovenstaande nog onvoldoende is. Nieuwe locaties moeten goed worden afgewogen tegen andere belangen ter plaatse.

Wij willen het College daarom het volgende vragen:

[1] https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z07353&did=2020D15740

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:
Is het college van GS op de hoogte van deze brief van de minister?

Antwoord 1:
Ja.

Vraag 2:
Hoe passen de uitgangspunten van de minister, waaronder die dat alleen in de binnensteden bouwen niet voldoende is om aan de vraag te voldoen en het woningtekort in te lopen, in het provinciaal ruimtelijk beleid dat in de MRA buitenstedelijk bouwen onmogelijk maakt en buiten de MRA het zeer magere aantal van 11 woningen buiten BSG toestaat?

Antwoord 2:
Wij beschouwen de brief van de minister als bevestiging van ons ingezette omgevingsbeleid, zoals verwoord in de Omgevingsvisie NH2050 en uitgewerkt in Woonagenda PNH 2020-2025.

De aanname in de vraag dat wij in Noord-Holland Zuid buitenstedelijk bouwen onmogelijk maken en in Noord-Holland Noord maximaal 11 woningen buiten BSG toestaan klopt niet.

Conform ons beleid ligt de focus van de woningbouwopgave op binnenstedelijk bouwen. De grote ruimtelijke en infrastructurele opgaven van mobiliteit en energie hebben veel invloed op de mogelijkheden voor woningbouw. We kiezen niet alleen voor een focus op binnenstedelijk bouwen nabij OV-knooppunten vanwege het landschap en de wens om onze provincie ook op de langere termijn aantrekkelijk te houden, maar ook omdat vanuit mobiliteit de grenzen van wat het systeem aan kan worden bereikt. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk om er samen met de gemeenten voor te zorgen dat er voldoende potentiële bouwlocaties beschikbaar zijn om in de grote vraag naar woningen te voorzien en te zorgen voor voldoende betaalbare, duurzame en toekomstbestendige woningen voor alle doelgroepen. Dat kan betekenen dat het soms noodzakelijk blijft om behalve binnenstedelijk ook in landelijk gebied, aan de randen van kernen, woningen te realiseren. Deze afweging vraagt regionaal maatwerk, we maken hierover afspraken in regionale woonakkoorden. Voor ons is daarbij uitgangspunt dat deze woningen zoveel als mogelijk klimaatneutraal en klimaatadaptief en circulair gebouwd en landschappelijk goed ingepast worden.

Uitsluitend wanneer conform de voorwaarden van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking aangetoond wordt dat de vraag van lokale of economisch gebonden woningzoekenden niet binnen de kernen kan worden gerealiseerd, bieden wij ruimte voor grootschalige woningbouw in het landelijk gebied. Dit betreft de zogenaamde “ladderplichtige” stedelijke ontwikkelingen, waaronder woningbouw vanaf 12 woningen. Dergelijke grootschalige woningbouw is in de hele provincie onder voorwaarden mogelijk. Zo dient de woningbouw, zowel in NHZ als in NHN, regionaal afgestemd te zijn. Locaties in het landelijk gebied moeten zijn opgenomen in het woonakkoord en hiervoor moet de (Rijks)Ladder voor Duurzame Verstedelijking worden doorlopen. Daarnaast gelden in bepaalde gebieden beperkingen vanuit onder andere het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL).

Voor kleinschalige woningbouwlocaties (maximaal 11 woningen) geldt volgens de Ontwerp-Omgevingsverordening inderdaad dat deze in NHZ alleen binnenstedelijk en dus niet in het landelijk gebied kunnen worden gerealiseerd. In NHN geldt dat kleinschalige woningbouw eventueel ook in het landelijk gebied, aan de randen van de kern, kan worden gerealiseerd.Voorwaarde is dat de betreffende locaties zijn opgenomen in het woonakkoord tussen regio/gemeente en provincie.

Vraag 3:
Bent u het met ons eens dat het voor de provincie Noord-Holland mogelijk is om ruimte te geven aan plannen van meer dan 11 woningen en dat de afweging dan komt te liggen bij het rijk in verband met de ladder voor duurzame verstedelijking. En dat er dan in deze ladder dan al wordt gekeken of er binnenstedelijk nog ruimte is of niet?

Antwoord 3:
Deels. Ja, wij geven deze ruimte (zie het antwoord op vraag 2) en gaan er vanuit dat de

noodzaak via de Rijksladder voor duurzame verstedelijking wordt aangetoond, waarbij ook rekening wordt gehouden met de binnenstedelijke mogelijkheden. Voorafgaand aan de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking vragen wij vanuit onze omgevingsverordening wel aan de gemeenten dat zij hun woningbouwprogrammering regionaal afstemmen in zogenaamde 'Regionale afspraken'. De regio stelt deze programmering zelf vast. Om strijdigheden met ons ruimtelijk beleid te voorkomen en gemeenten hierover aan de voorkant duidelijkheid te geven, worden beoogde woningbouwlocaties in het landelijk gebied opgenomen in het woonakkoord. Dat geeft ons ook de gelegenheid om na te gaan of beoogde locaties in provinciale beschermingsregimes (zoals NNN en BPL) liggen.

De afweging komt niet bij het rijk te liggen; gemeenten en regio's dienen de Rijkswetgeving (de Ladder) na te leven bij het bepalen van woningbouwlocaties.

Vraag 4:
Wat gaat het college doen met de inhoud van deze brief? Op dit moment liggen de zienswijzen van de omgevingsverordening ter inzage. Wordt deze brief meegenomen in de beantwoording van de zienswijzen?

Antwoord 4:
Wij beschouwen de brief als bevestiging van ons ingezette omgevingsbeleid. Dit hebben wij per brief (verseon kenmerk 1427351/1431540) schriftelijk aan de Minister laten weten.
Zie ook het antwoord op vraag 2. Onze insteek voor beantwoording van zienswijzen wijzigt niet door de brief van de Minister.

Vraag 5:
Op dit moment is de woondeal voor de regio NHN in voorbereiding. De provincie speelt hierin een belangrijke rol. Bent u het met ons eens dat, in het licht van de voorgenoemde brief, buitenstedelijk bouwen ook in deze woondeal mee genomen moet worden?

Antwoord 5:
Ja. De brief van de minister wordt als uitgangspunt in de Woondeal NHN gebruikt. Daarin is ook de volgende tekst uit onze Woonagenda overgenomen:

De grote ruimtelijke en infrastructurele opgaven van mobiliteit en energie hebben veel invloed op de mogelijkheden voor woningbouw. We kiezen niet alleen voor een focus op binnenstedelijk bouwen nabij OV-knooppunten vanwege het landschap en de wens om onze provincie ook op de langere termijn aantrekkelijk te houden, maar ook omdat vanuit mobiliteit de grenzen van wat het systeem aan kan worden bereikt. We vinden het belangrijk om er samen met de gemeenten voor te zorgen dat er desondanks voldoende potentiële bouwlocaties beschikbaar zijn om in de grote vraag naar woningen te voorzien. Dat kan betekenen dat het soms noodzakelijk blijft om behalve binnenstedelijk ook op buitenstedelijke locaties woningen te realiseren. Deze afweging vraagt regionaal maatwerk.

Vraag 6:
Onlangs is door uw college de woonagenda vastgesteld. Kunt u aangegeven wanneer u de gevolgen van deze brief in een herijking van de woonagenda meeneemt?

Antwoord 6:
Dit is ons inziens niet nodig. Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 7:
Kunt u aangeven hoe u de gevolgen van deze brief gaat vertalen naar de nog te sluiten regionale woonakkoorden?

Antwoord 7:
Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 8:
De minister vraagt om een goed overzicht van de (on)mogelijkheden per regio en de benodigdheden om gewenste aantallen, kwaliteiten en tempo te kunnen realiseren en daarover in overleg te zijn met provincies en gemeenten,. over de vormgeving van de leefomgeving vanuit het perspectief van één overheid. En dat dit wordt gekoppeld aan het initiatief van de NEPROM (in samenwerking met een groot aantal publieke en private partijen), de zogeheten NOVI-alliantie, om Regionale Investeringsagenda's op te stellen. Hoe staat dit er voor in Noord-Holland?

Antwoord 8:
Wij zijn, samen met de MRA en de provincie Flevoland, in gesprek met het Rijk over de relatie plancapaciteit (het aanbod) en woningbouwprognose (de vraag). Daarbij staat de vraag centraal of er voldoende plancapaciteit is om tot voldoende woningbouw te komen en waar de provincies en de MRA – met hulp van het Rijk - kunnen versnellen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de vraag van de Minister. Deze gesprekken worden tevens in het kader van de Woondeal MRA – Rijk en het Woonakkoord NHN gevoerd.
Vormgeving van de leefomgeving vanuit het perspectief van één overheid sluit aan bij ons Omgevingsbeleid en samenwerking met Rijk en gemeenten.

Met betrekking tot de regionale investeringsagenda geldt dat deze op dit moment onvoldoende concreet is en geen toegevoegde waarde biedt aan de verstedelijkingstrajecten waar we al aan werken. Dat laat onverlet dat we met de partijen van de NOVI-Alliantie (gemeenten, bouwers) wel blijven samenwerken aan de grote woningbouwopgave in de provincie, gekoppeld aan opgaven op het gebied van onder andere mobiliteit, groen en energie.